

Udflugt til Sjørring Sø Området

Af Villiam Mortensen, Svankjær

Egnshistorisk Forening var lørdag den 17. august på sin årlige udflugt, som i år gik til Sjørring Sø området, der blev afvandet i årene 1858 til 1865. Hermed kommer kaptajn Jagd og det nordlige Thy faktisk til at trække på samme hammel som Hedeselskabets stifter, oberstløjtnant Enrico Mylius Dalgas. Det var ham, der lancerede ideen om, at vi indad skulle vinde, hvad vi udad tabte.

Alle vi 48 veloplagte deltagere i udflugten havde sikkert fået morgenkaffe, inden vi drog hjemmefra. Alligevel nåede vi ikke længere end til Faddersbøl Mølle, før det væltede ud af bus-sens gemmer med tonsvis af rundstykker, kaffe, smør, ost og marmelade, som vi straks kastede os over med glubende appetit.

I Faddersbøl fangede vi en guide, som fulgte

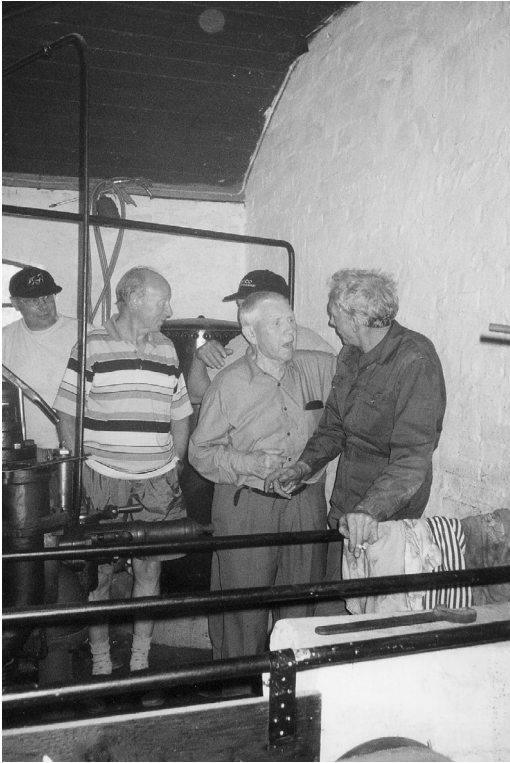
os resten af dagen, nemlig lokalhistorikeren Verner Paulsen, Faddersbøl, og det var slet ikke så dårligt, for han vidste utrolig meget om de steder, vi skulle besøge. Han var en livlig fortæller, og det, han fortalte fra det nære, kunne han koble ind i større Danmarkshistoriske sammenhænge, hvilket er vigtigt. Egnshistoriske studier får nemlig først virkelig mening, når de ses i større perspektiv.

I 1859 solgte mølleren i Faddersbøl sin vandmølle til kaptajn Jagd, som brugte møllen som bolig og kontor under udtørringen af Sjørring sø. Dens æra som egentlig vandmølle var nu forbi, da det meste af åvandet fremover ville blive ledt gennem den nye afvandingskanal.

For provenuet, som salget indbragte, byggede den tidligere vandmøllejer samme år den

Verner Paulsen fortæller. Foto: Hans Ejlersen.

Marius Sloth, tidligere værkfører ved Sydthy Maskincenter (Klausens Maskinfabrik) var en ivrig tilhører. Foto: Hans Ejlersen.

vindmølle, som endnu står i Faddersbøl. På den mølle, har omegnens bønder fået gruttet korn til midten af 1960'erne, da driften af den ikke længere var rentabel.

I dag er Faddersbøl Mølle et udflygtsmål, idet den via EU midler er smukt restaureret af Skov- og Naturstyrelsen.

Jannerup kirke var sandelig også et besøg værd. Det er en romansk kvaderstenskirke fra 1100 tallet, og en af kvadrene i skibets sydmur er specielt interessant, da den faktisk tidligere har fungeret som alterbordsplade, og indhugget i den er to firkantede huller, som i sin tid har tjent som relikviegemmer for efterlædenskaber fra helgener. Bræddeloftet i koret er malet i 1722, og motivet er »Enkens skærv.« Altertavle, skrifte- og degnestol, granitdøbefont, messehagel og lysekroner gør kirken til en af de kirker på egnen, som har det rigeste

inventar. Udflygten tjener som appetitvækker. Man må gense den kirke, en dag man har god tid.

Besøget på Rosvang er et eksempel på, at det åbner porte, når man kommer i foreningssammenhæng. Vi spiste vore medbragte klemmer i stedets gamle hestestald, som er indrettet til formålet. Tidligere husede stalden tolv spand heste ud over plage og føl. Verner Paulsen og hans kone, som begge er ansat på Rosvang, bød på gårdejer Ib Kibsdals vegne på øl og vand til maden.

I vore dage producerer man i betragtelig omfang smågrise til avlsbrug på Rosvang, men tidligere, da 125 køer var mange, havde man malkekvæg. Af særlig betydning har frøgræsavlens dog været, og når man tærskede engrapgræs, måtte man tærskede den tørrede græs to gange i to tærskværker sat i forlængelse af hinanden og tilkoblet den samme dieselmotor. Dieselmotoren, som yder sine 48 HK, står stadig i motorrummet og troner med sit store svinghjul.

Med på udflygten var 87 årige grand old man fra Sydthy Maskincenter, forhenværende værkfører Marius Sloth, Hurup, hvis lige som håndværker, man vist har skullet lede længe efter. Da han endnu en gang hørte og så den gamle motor gå i gang, da blev han varm i kinderne, og det kneb ham at holde næverne i ro.

På Store Djernæs stod hvedehøsten for døren, men ejerparret Karen Hilligsøe og Niels Lauritsen, som begge har trådt deres barnesko i Sydthy, tog sig alligevel tid til at give os en gæstfri modtagelse. Niels fortalte om gårdens drift og viste os voldstedet, som ligger godt gemt sydvest for gården. Ved voldstedet fortalte Niels, at et samarbejde med naturforvaltningen i Viborg amt snart vil resultere i, at området bliver indhegnet og skal afgræsses med får i perioder af året, hvorved dette historiske forsvarsanlæg vil blive langt mere synliggjort. - Det var jo en af de rigtig gode sommerdage, så jeg skulle hilse og sige, at de sodavand og øl, som vi blev budt på ude i den smukke gamle have, bekom vore smægtende ganer vel!

Jeg vil ikke her fortælle den spændende historie om kaptajn Jagds udtørring af Sjørring sø.

Havevandring på Rosvang. Foto: Hans Ejlersen.

Jeg vil heller ikke fortælle om, hvad vi så og hørte på Færgesborg eller Egebaksande. Det skulle jo nødig gå sådan, så folk bliver hjemme fra næste års udflugt, fordi de bare tænker: Lad os nu blive hjemme. Det er meget lettere at læse om udflugten, når årbogen udkommer!

Men jeg vil slutte af med at takke bestyrelsen for en indholdsrig dag og for flødeskumslagkagen, som vi fik til kaffen, da vi sluttede af på Landingspladsen i Vorupør.

Glimt fra udflugten...

